

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrinvi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrinvi-főbász

Előfizetési ár: fél évre 6.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. szeptember 17.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

HARC A LEVEGŐBEN

Lehet mintegy harminöt éve, vagy annál is több, amikor Bleriot francia repülő Budapesten felszállt kétfedelű repülőgéppel. Az időben ez nagy szenzációt keltett és az ország minden részéből se-regestől tödultak az emberek a fővárosba, hogy ezt a szenzációt láthassák. Akkor még senki sem gondolt arra, hogy ez a repülőmasina milyen óriási szerencsétlenséget fog hozni az emberiségre.

Az első világháború elején a háborus repülés még nagyon alárendelt szerepet játszott. Voltak légi felderítések, egyes repülőgépek a front mögé merészkedtek, de olyan alacsonyan röpködtek, hogy géppuskával is eredményesen lehetett ellenük védekezni és őket a levegőből lehozni. Később már bombákat is dobáltak, de csak közel a fronthoz és tisztán katonai célokra.

A két háború között a légi technika óriási lépésekkel haladt és gyors fejlődése meghozta a mostani háború borzalma-it. A 8–900 kilométeres óránkénti sebességgel száguldó vasszörnyetegek hihetetlen távolságu területeket képesek berepülni és elpusztítani.

Kezdjük mindjárt Belgrádnál. A 15 perces, hullámos támadás alatt mintegy 30.000 ember pusztult el. Londonban a halottak és sebesültek száma meghaladta a 100.000-et, hogy ne is beszéljünk a legújabb Európászerte véghezvitt ember- és anyag pusztításokról.

A régi hadijog szerint a háborút csak a fegyverzett katonaság ellen viselték és minden, a katonasággal össze nem függő polgári lakosság és vagyonának támadása, a hadizónán kívül, tilos volt. Sajnos ez ma másként van. Ellenségeink nem elégednek meg a hadicélok bombázásával, sőt sokszor kerülnek is azokat, hanem az ártatlan polgári lakosságot és annak vagyonát igyekeznek tönkretenni.

Bár európa még sohasem volt oly jól ellátva védőonallal, mint ma, mégsem bírjuk megakadályozni, hogy az ellenséges gépek be ne repüljenek és városainkban nagy pusztítást ne végezzenek. Ez ellen pedig a legerőteljesebben védekezniünk kell. A hatóságok e tekintetben eléendő rendeleteket, utasításokat adtak ki. De ne várjunk mindent a hatóságoktól! Siessünk önmagunk is védekezni, ahogy csak lehet, hiszen ez legszentebb kötelességünk, magunkkal, családunkkal és a nagy közösséggel szemben, amelyben élünk. Gondoljuk meg, hogy a mi mulasztásunk, vagy hanyagságunk miatt esetleg az emberek százai és milliók vagyonok pusztulnak el!

Első és szent kötelességünk legyen az elsötétítés pontos betartása. Inkább sötétítsünk egy órával korábban, mint öt perccel később. Egy gyertya fényét több kilométer távolságról meg lehet látni távcsővel, már most gondoljuk meg, a világos ablakot mily messziről, legalább 6–7 kilométer távolságról is meg lehet látni, ily magasan pedig éjjel az ellenséges gépek nem repülnek. Egyetlen egy világos ablak az egész község pusztulását okozhatja. Az ellenséges repülő lát egy világos ablakot, vagy ajtót, mindjárt tudja, hogy ott lakott terület van, fölibe repül, ledobja bombáit és elpusztul sok száz ember élete és vagyona. S ki meri lelkiismeretére venni, hogy az ő hanyagsága miatt veszedelembé dönt egész környezete, talán ő maga is családjával, rokonságával, vagyonával?

Ezért legyünk a leggondosabbak az elsötétítésnél. Nem elég csak az utcai ablakot elsötétíteni, ahol rendőr, csendőri ellenőrizheti, hanem az udvari ablakot is el kell takarni, az egész városnak, falunak sötétségbe kell borulnia! Az ellenséges magasan repül, mindenhová odalát, a levegőben nincsenek falak, a távcső megmutatja a világos helyeket s mint mondtuk, egy ember hanyagsága, ezek életébe kerülhet.

A legjobb elsötétítés, ha éjjel nem világítunk.

A ház gazdája, de minden lakója, legfontosabb gondja legyen este az összes ablakokat ellenőrizni, hogy jól el van-e

zárva a világítás, udvaron, utcán éjjel senki lámpással ne járjon, ha mégis akad halaszthatatlan dolga, csak olyan lámpást használjon, amely csak lefelé világít.

Gondoljuk meg, hogy ellenségeinknél semmi kiméltre nem számíthatunk, a négyéves háború megmutatta, hogy vitéz hadseregünket leküzdeni nem bírják, ezért ellenségeink a belső frontot akarják megdönteni, amint azt Olaszország szomorú példája megmutatta. Felhasználják minden eszközt, hogy bennünket gyengítsenek és így térdre kényszerítsenek. Sajnos a fejlett haditechnika megadja nekik a módot hozzá.

Muraköz a Magyarok Istene jóvoltából eddig csak „látott“ ellenséges repülőgépeket, de ez nem jelenti azt, hogy minket nem érhet támadás. Jobb félni, mint megijedni, készüljünk fel a védekezésre. Ne várjunk az utolsó percre, hanem tegyünk meg mindent, hogy magunkat, embertársainkat, és vagyonunkat megmenthessük. Ha a nagy közösség minden embere megteszi kötelességét, akkor védelmünk is erős lesz. És ebben a védelemben mindenkinek részt kell venni. Itt nincs és nem lehet társadalmi különbség, nincs nemzetiség, nincs vallás, itt csak egyről lehet szó, hogy megmentjük a nagy közösséget, amelyben élünk. Ha pedig akad olyan ember aki ezt nem hajlandó megérteni, akinek lelkiismerete nem szólal meg és nem törődik saját és mások pusztulásával, a hatóságoknak meg vannak a törvényes eszközeik, hogy az ilyent, vagy kényszerítsék kötelességei teljesítésére, vagy kiküszöböljék, mint a társadalomra veszélyes, de idejében kell feljelenteni, amíg nem késő.

Sp.

Hitler - Mussolini

Költök, nemzetek dalosai, epikusok, lírikusok szálljatok le pegazusztokról, tegyétek le lantokat, hajtások meg zászlokat a legnagyobb költő, az igaz barátság előtt. Hol van a ti fantáziátok, hol tudtok ti oly époszt költeni, amilyent a nemes barátság, az adott szó költőit. Megmutatkozt az iseni szikra, amelyet a Teremtő az első emberbe beleoltott. A történelem során, a lavagorban a jó barátok egymást lánccal kötötték össze az elvalhatlan barátság szimbolikus jelül! Ez a lánccal azonban csak gyenge jelkép volt, az igaz barátság erkölcsi erőkön alapul.

Mussolini Benito Német és Magyarország nagy barátja, az Anschluss idején odaült Németország mellé és odaült Magyarország mellé, amikor vissza kellett állítani az ezer éves magyar határokat, megmutatta igaz barátságát akkor, amikor erre a legnagyobb szükség volt.

Most, amikor elárulták és prédaul dobták az olasz nemzetet, Mussolini élete veszélybe került, de most állt elő segítségével, az erkölcsi lánccal

hozzakötött igaz barát. Testet öltött Hitler bécsi sürgőnye: „Mussolini, sohasem felejttem el ezt Önnek“. S valóban nem felejtette el. A jó barát bajba került, bajtársa nem nézte a veszélyt, nem nézte, hanem keresztül vitte a lehetetlent, megmentette a pribékek által jól megőrzött és a nemelen ellenség orv bosszújának kített bajtársát.

Az adott szó, a barátság, a hűség szilárdabb a gránittal. A sziklát szétvetik a természet romboló elemei, de az igaz barátság örök. Mi magyarok, akiknek a trianoni pokol tűzében, Mussolini adta az első enyhítő cseppeket ajkunkra, szintén nem felejtünk. Mi is kitartottunk mindenkor a vállalt szó és a barátság mellett. Tulardó örömmel üdvözöljük a nagy Duceit megszabadulása alkalmasból és bizunk benne, hogy a sors, amely nem engedt, hogy Olaszország nagy férfia az ellenség prédájává váljék, ki fogja vezetni nemzetét jelenlegi súlyos helyzetéből.

Hitler Adolf és hős katonái példája örökké ragyogni fog!

Sp.

Légoltalmi előadás

volt csütörtökön este nyolc óraker a Leventothonban. Weccsra Antal nagykanizsai tűzen-
dészeti felügyelő tüzoltóparancsnok, légoltalmi tan-
folyamvezető, kétórási, szívbe markoló beszéddel
tartott előadást a légoltalom időszerű kérdéseiről
és az eddigi tapasztalatokról.

Azzal kezd beszédét, hogy nagyon sok ember elpusztult saját hibájából, mert kíváncsi-
skodott. A lehulló bombák elsősorban óriási lég-
nyomást fejtenek ki. Van szívó és taszító lég-
nyomás, mindkettő halálos, mert odanyomja az
embert a falhoz, vagy elsodorja, tüdőpedést
kaphat, mindenképpen halál fia. Légítámogatás esen-
tén mindenki azonnal siessen az óvóhelyre és
onnan addig el ne mozduljon, míg nem hallja
a légveszély elmúltát jelentő jelzést

Riadó, óvóhelyekre levonulás

A riadójel három hosszú, félperces meg-
szakítású üvöltő hangú szirena jel. Erre minden-
kinek le kell sietni az óvóhelyre, az ablakokat
kinyitani, nehogy a légnyomás össztörje, szint-
ügy az ajtókat, kapukat is ki kell nyitani, hogy
mindenki akadálytalanul az óvóhelyre juthasson,
járműveknek le kell állni, állatokat kifogni, éjjel
minden külső világitást megszüntetni. Az óvóhelyre
levihenők, a személyi és családi okmányok,
értéktárgyak, meleg ruhák és kabátok, élelmiszere-
k, gyermekeknek játékok, világító szerek, nagy-
onnan fontos a fríz víz, ivásra és apólasra. Az óvó-
helyeken legyen kéznél ásvó, lapát, fejsze, minden-
féle, bontó szerszám, a mivel az esetleges föld-
meléket el lehet távolítani s az óvóhelyet fríz
levegőhöz juttatni, mert nagyon sokan feladtak
meg levegőhiány folytán. Mindenki hordja magánál
igazoló okiratait, a férfiak tárcájukban, a nők
ruhájukba bevarrva, hogy a személyazonosság
mindenképpen megállapítható legyen. Kézitáskába
nem tanácsos tenni, mert az könnyen elveszhet.

A légiveszély megszűntét két egymást fél-
perc után követő normális hangú szirénajelzés
adja tudtul.

Riadónál a legfontosabb a nyugalom, lélek-
jelentlét megőrzése. Kapkodás, izgalom nem ve-

zet jóra. Mindenki nyugodtan szedje össze leg-
szükségesebb holmiját s nyugodtan vonuljon
helyére, ne kíváncsiaskodjék, hanem várja be
nyugodtan a veszély elmúltát, a jó lsten felettünk
örkődik.

Elsőtítítés

Ezzel a kérdéssel lapunk vezető helyén
foglalkozunk, itt csak annyit jegyzünk meg, hogy
az előadó ezzel is bőven foglalkozott.

Tűzveszély elleni védekezés

Elmondja az előadó a gyújtóbombák has-
tását. Az ellenség által ledobott bombák kereszt-
tűltörök a háztetőt a padlason robbannak 2500-
3000 fok hő fejlesztenek, amittől minden éghető
anyag azonnal tüzet fog.

Védekezés:

Minden éghető anyag a padláról eltávolítan-
dó, a padlás legalább 2 cm vastag hamokréteggel
hintendő be. A padlason legyen egy fél köbméter
homok, lapatok vödörök. Magát a bombát vízzel
eloltani nem lehet, mert az óriási hő a vizet fölbon-
tja alkotó elemeire s a kicsapódó oxigén még
jobban élesztja a tüzet. Azért kell a homokot
kéznél tartani, hogy a bomba lecsapódása esetén
a tűzészket azonnal be lehessen szórni száraz
homokkal, ez az egyedüli oltószerszám. Emellett vigyaz-
ni kell, mert vannak oly bombák is amelyek két-
szer robbannak. Minden fröcsenés egy újabb
tűzfészket. Súlyosabb bombák esetleg kereszttűltör-
hetik a padlást és a lakásban robbannak. Ezért
kell a házban, illetve lakásban is, több helyen
száraz homokot elhelyezni, hogy tűzveszély esen-
tén kéznél legyen.

Mindenfelé vízzel felt edények legyenek.
Fürdőkádak, hordók vödörök, fazekak mind meg-
töltendők. Az esetleg fel nem robbant bombákat
lapattal óvatosan vízzel felt vödörbe kell tenni
és kint távol a háztól, legalább 60 cm mélyen elásni.

(Folytatása következik)

Hirdetmény.

1. Aki a partizánokkal érintkezésbe
bocsátkozik, hogy azoknak bármilyen se-
gítségét nyújtson, így különösen, hogy
őket élelmezze, tájékoztassa, bármiféle
dolggal ellássa, harcckészégüket lokoza,
avagy ezekre lehetőségeket nyújtson, ada-
tokat szolgáltatson, vagy terveiket bármi-
képp előmozdítsa, avagy menekülő, vagy
sebesült partizánokat elrejt;

2. aki partizán, vagy partizánok meg-
jelenéséről tudomást szerez és eme körü-
lményt az illetékes hatósággal vagy hon-
véd alakulattal, csendőrrel legrövidebb
időn belül nem közli, — az 1939. évi III.
tc. 49. §. 1. pontjába ütköző hűtlenség
büntetésben, illetve 69. §-ába ütköző vét-
ségben válik bűnössé és cselekménye rö-
g-tüntető eljárás alá tartozik, melynek bü-
ntetése **kötél által végrehajtott halál.**
A feljelentési kötelezettség elmulasztása
pedig súlyos szabadságvesztés büntetés-
sel jár.

Zalaegerszeg, 1943. szept. 7.

Dr. Brand Sándor sk.
alispán.

A MÉP HIREI

A perlaki járás MÉP. választmányának

nyugyulése táviratilag üdvözölte Gasparich
József országos partikárt, aki lapunk útján
melyeséges halaját lejezi ki a megható sürgönyt
és kéri a volt munkatársakat, hogy továbbra
is forhatetlen, öntudatos és bátor kiállással szol-
gálják azokat a szent eszméket, amelyek a MEP
zaszlajára vannak rva.

HIREINK

— Korábban indul budapesti gyors
Mint értesülünk szeptember 16-ától a korai bu-
dapesti gyorsvonat már reggel 4:35 óraker in-
dul Csakotnyaról, Budapestre pedig már 10:02
óraker érkezik.

Ez nagy előny utazó közönségünkre, mert
a korai odaérkezés folytán utasaink egyes-bajos
dolgaikat esetleg egy nap alatt elakthetik s nem
kell, ugys nehezen kapható, szálló szobát fogad-
niuk.

— Gyűjtések az üvegcserepet, alma-
és szilvamágot, vadgesztenyét a polgári is-
kolai diákaptár részére. A diákaptár ez al-
kalommal köszönetet lejezi ki mindazoknak,
akik üvegcserepet adományoztak és kéri tamoga-
tasukat a jövőben is.

Este kienlőrt hajnali négy óráig tart az elsőtítés.

A honvédelmi miniszter rendelete értelmében
a légoltalmi elsőtítést szeptember 10-étől kezdve
az ország egész területén 21 óraker kell végrehaj-
tani. A rendelet tehát péntek este érvénybe lé-
pett. Az elsőtítés hajnali 4 óráig tart.

A rendelet nem vonatkozik a közforgalmú
vasutakra, amelyeknek járomvein az elsőtítést
a sötétség beálltakor kell végrehajítani és napkelteig
kell fenntartani. A városok központilag kikapcsol-
ható közvilágításának és a jároműveknek az első-
títése az eddigi 23 óra helyett 22 óraker kez-
dődik.

Az elsőtítésre vonatkozóan egyébként az
eddigi rendelkezések maradnak érvényben.

Szeptember 14-én kezdődött a vallás és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája

Köztudomású, hogy az idén a városokban
levő népiskolákban, közép- és középfokú iskolák-
ban, és néhány falusi népiskolában is november
3-án kezdik meg a tanévet. Minthogy így a ta-
nulók iskolai munkája a szokottnál két hónap-
később kezdődik, a vallás- és közoktatásügyi mi-
nisztérium ez alatt a rádió felhasználásával fog-
lalkoztatja az ország tanulólajuságát.

A kultuszminisztérium rádióiskolája szept-
ember 14-én kezdette meg működését. Ettől kez-
dődően az iskolák megnyitásaig minden hétköz-
nap délelőtt másfél óra hosszat foglalkozik az
ifjúság tanításával és irányításával. A rádióiskola
Budapest I. hullámhosszán naponként 8.30-tól 10

óráig sugározza előadásait. A rádióiskola megví-
tásaként szeptember 14-én Budapest I. hullám-
hosszán 8.30 kor az előadások megkezdése előtt
Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi
miniszter szolt a rádió útján a tanulólajusághoz.
A rádióiskola a naponkénti másfél óra alatt több
rövid előadással foglalkozik majd az ifjúsággal.
Külön csoportban a 6-10 évesekkel, külön a
10-14 évesekkel és ismét külön csoportban a
14-18 éves tanulókkal. Az előadások részben
ismert anyagot közölnek, részben megoldandó
feladatokat közvetítenek, végül utmutást adnak
a szülőknél és a tanulóknál arra nézve, hogy a
meghosszabbított vakáció idejét miképpen hasz-
nosítsák.

Zalamegye törvényhatósága közgyűlése

orvosolják a muraközi panaszokat

Zala vármegye törvényhatósági bizottsága
rendes közgyűlését tartotta vitéz gróf Teleki Bé-
la főispán elnöklésével. A főispán megnyitójában
egyebek között élesen kikielt a suttogó propagan-
da ellen, megbélyegezte a defaitista elemeket.

Megemlékezett a főispán vitéz Horthy Ist-
ván kormányzóhelyettes urunk hősi halálának év-
fordulójáról, megemlékezett a magyar anya min-
taképerül, a 300 éve született Zrínyi Ilonáról.

Krauthacker Albert (Stridóvár) gazdasági
kérdésekben a tej és kukorica beszolgáltatás kö-
rül panaszok tárgyában szólalt fel az alispáni
jelentéshez.

A főispán a muraközi szónoknak válaszol-
va hangsúlyozta, hogy a muraközi néppel való
megtányosság szívügye a vármegyének s ep-
pen ezért kéri, hogy a panaszokat mindig azon-
nal és közvetlenül juttassák hozzá, hogy azonnal
intézkedhessen. A tej és a gabonaelvétel ügyét
azonnal kivizsgálhatja. Kisútt felhatalmazta a kor-
mány nem engedélyezi, de ebből írást anyagot
nem szabad gyártani a suttogó propaganda szá-
mára, hiszen megvan a mód központi szeszfőzde
létesítésére. A kukorica-beszolgáltatás körüli pa-
naszok orvoslást nyerhetnek újrafelvétel alkál-
mával.

Muraközi Közművelődési Egyesület.

Hirdetmény

A kukoricacsuhé feldolgozására mindenkit meg akarunk tanítani. E célból a tél folyamán Muraköz minden községében háziipari tanfolyamokat rendezünk.

A kukoricacsuhét tehát ne etessük fel és ne almozzuk az állatok alá, hanem gyűjtjük össze és tároljuk helyesen, hogy a munkához bőséges anyagunk legyen.

A kései kukoricafajták belső, fehér színű leveleit száraz időben szedjük le, vagy fosztáskor gyűjtjük össze.

Az összegyűjtött leveleket a penésztől, rothadástól úgy óvhatjuk meg, ha belőlük annyit, amennyit egy 10 éves gyermek hüvelyk- és mutatóujja közé tud szorítani, az egyik levélből sodrott kötelekkel átkötünk. Ezeket a levelesomákat egy rétegen eltereljük, mert halomba rakva könnyen megpenészednek. Másik módja a megörzésznek, hogy a csuhéleveleket hármasfonással (hajfonat) felfonjuk 2 méteres fonatokká s ezeket esőtől védett, szellős helyen (házeresz, paita) felfüggesztve, száradni hagyjuk.

A helyesen megörzött csuhét a háziipari szervezet napi áron bárkitől megvásárolja és a községben dolgozó háziiparosoknak átadja.

Gyűjtjük össze tehát a kukoricacsuhét a gyermekekkel is és készülőnk a tanfolyamok látogatására, azután szívesen jelentkezünk háziipari munkára, mert egész télen át otthon végezhető, könnyű munkával, jelentős és állandó keresetet biztosíthatunk a magunk és családunk számára.

Akik a tanfolyamon résztvenni szándékoznak, jelentkezzenek azonnal iskolájuk Igazgatójánál!

Első Muraközi Szövöde Rt.
CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 • Telefon: 31.

Központi iroda: BUDAPEST

Télruha-csomagot
lehet küldeni szeptem-
ber 10—30 között a
frontra

Budapestről jelentik: Szeptember 10—30 között valamennyi postahivatal télruha-csomagot vesz fel a keleti fronton lévő honvédek címére. Egy honvédeknek csak egy csomagot küldhető és ennek

súlya a 10 kilót nem haladhatja meg.

A csomagban téli ruhát és a hideg ellen védő cikkek lehetnek.

A küldendő ruhákat

erős zsákba

kell csomagolni és nyitva kell a zsakot a postára vinni. Ott megállapítják hogy csakugyan az előírt téli holmik vannak-e a zsákban, azután azt a feladót a helyszínen bevarrhatják. A csomagok feladásához kell bélyeggy, vagyon külön engedély nem szükséges.

Felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a csomagok tartalmát felsoroló jegyzéket és egy a feladót és címzett nevet tartalmazó lapot is helyezzen el a zsákban.

Technikai okokból lapunk e héten csak 6 oldalon jelenhetik meg. Kérjük előfizetőink és olvasóink szíves elnézését, az elmaradt anyagot pótolni fogjuk.

Közgazdaság

A közellátási miniszter rendeletet adott ki a kukorica beszolgáltatásáról és áráról

A beszállítási határidő: október 31

A Budapesti Közlöny szerdai száma közli a közellátási miniszter rendeletét az 1943. évi terméskukorica beszolgáltatása tárgyában. A rendelet szerint a beszállítási kötelezettség teljesítésére szánt

csöves vagy morzsolt kukoricát 1943. október 31-ig kell valamelyik vásárlásra jogosult kereskedőnek vételre felajánlani.

A kereskedő a vételre felajánlott kukoricát köteles megvásárolni, vagy legkésőbb 1944. évi május 31-ig történő szállításra lekötöni.

A közellátási miniszter másik rendeletében megállapította a csöves és morzsolt kukorica 1943—44. gazdasági évre érvényes árát. A rendelet szerint az 1943. évben termelt egészséges, érett

csöves kukorica termelői ára

az ország bármely feladó állomásán száz kilogrammonként a következő: szeptemberben 20,80, októberben 21,90, novemberben 23,30, decemberben 24,20 1944. januárban 25, februárban 25,90, márciusban 26,80 pengő.

a morzsolt kukorica ára

szeptemberben 28,20, októberben 29,30, novemberben 30,50, decemberben 31,30, 1944. januárban 32,10, februárban 33, márciusban 34, áprilisban 35,20, májusban 36 pengő.

A rendeletben megállapított árakat legmagasabb és egyben legalacsonyabb áraknak kell tekinteni és ezektől eltérő árakat a termelő részére kifizetni nem lehet.

A lőtt vad legmagasabb ára

A közellátásügyi miniszter a lőtt vad árát a következőképpen állapította meg. Termelők, illetve vadászterületek bérleti, vadászok, vadászegyesületek stb. által a vadászat helyéhez legközelebbi vasútállomásra szállítva történő átadás mellett a lőtt vadakért felszámítható legmagasabb termelői árak az ország egész területén a következők: nyúl 2,90, őz 3,30, szarvas 2,90, vadisznya 2,90 pengő kilonként, fácánkakas 7,40, fácánytűk 6,30 pengő darabonként.

Elcserélt koffer.

Hétfőn, szeptember 6-án a reggel nyolc órai vonaton elcseréltem **koffreimet** Gelse állomáson s tévedésből egy más hölgy kofferjét vittem el. Kérem a tulajdonost cserélnie vissza az enyémért. Cím: Csáktornyai Muraközi Takarékpénztár Csáktornya.

Hirdessen a „Muraköz”-ben

UJ MÉRLEGEK
MÉRLEGjavítások
FRANK mérlegüzem

NAGYKANIZSA
Eötvös tér 2. a.
Telefon: 509.

„ARANY BÁRÁNY”

Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA
Kossuth Lajos u. 14. - Telefon 13.
Gyárt elsőrendű kötöttáru.
Tulajdonos: Kuráth Joachim

Nagykanizsán

Nagy választékban kaphatók

kész női kabátok
esőköpenyek
szép nyári ruhák
kosztümök
pongyolák

Sütz

A Perlaki kir. járásbíróság.

179 1943 vgt. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Kovács Ferenc perlaki ügyvéd által képviselt Toth Gáspár dékánfalvai lakos javára 569 P 19 fill. tőke és több követelés és járulékaik erejéig, a perlaki járási bíróság 1942. évi Pk. 5249 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtás szennvedőtől 1943. évi július hó 1-én lefoglalt 1150 P becsült ingóságokra a perlaki kir. járásbíróság Pk. 5279 1943 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglaltak ikönyvből ki nem tűnő más foglaltakok javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési jogok ma is fenáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, végrehajtást szenvedő lakásán Dékánfalván 144 hsz. alatt leendő megtartására határidőül 1943. évi október hó 7-én délután 2 órára tűzözik ki, amikor a bíróság lefoglalt üzöket, sertéseket, keményfarönköket s egyéb ingóságokat a legfőbb ígérőnek, de legalább a becsár 2/3-részeit, készpénzfizetés mellett el fogom adni még akkor is, ha a bejelentő fel a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít.

PERLAK, 1943. szept. 5.

Variu József
kir. bírósági végrehajtó

Zbog tehničkih zrokov ov tjeden naš list zide samo na šest stran. Prosimo naše čitatele naj nam odprostiti, kaj zamudimo, bomó namestili.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1943 szeptember 17

Politíčki tjednik
Zide saki petek.

TABOR V LUFTU

Mogoče, kaj je tridestipet let, ili još več tomu, da je francoz Bleriot došel v Budapest s svojom letečom mašinom i pustil se gori v luft. Za ono vreme je to bilo osobito novoga i s celoga orsaga su ljudi dohajali v Budapest, kaj bi to, nekaj eksternoga vidli. Onda je još nišči ne mislil nato, kakšu strašnu nesreču bo ta leteča mašina donesla celomu svetu.

Na početku prvoga svetskoga tabora je to letanje po luftu još ne bila Bog zna kakša taborska pomoč. Letele su patrole po luftu, nešterne leteče mašine su vupale dojtijam odzadi za frontom, ali letele su tak nisko, kaj su se i z mašin-puskami mogli braniti proti njih i doli pobrati z lufta. Potli su već i bombe hitali, ali samo blizo fronte i samo na soldačke stvari.

Med ovimi dvemi tabori se tehnika v luftu z velikimi koraki rezvila i ovo jako rezvijanje nam je doneslo sega onoga strašnoga, denešnjega tabora. Ove strašne železne mašine letiju črez jenu vuru do 8-900 kilometrov dalko i posipavleju jako velke kraje z bombami i vništavleju čuda ludstva i dobra.

Hapimo se mam pre Belgradu. Tam su hitali bombe samo 15 minut i v to vreme su zaklali do 30.000 ljudi. V Londonu je bilo mrtvih i ranjenih prek 100.000 a da ne govorimo za ono čuda ludstva šteri su poginuli v zadnje vreme v evropskim varašam i kulko je hiž i drugo sega pod nikaj došlo.

Po starom taborskom zakonu, bitku su tirali samo proti naoružanoj soldačiji, a neje bilo smeti bantuvati civilnoga naroda i njegovoga imetka, šteri neje imel posla z soldačijom, zvun ako je tam ran fronta bila. Na žalost denes je to drugač. Naši nepriatelji nesu stem zadovolni, kaj hičeju bombe na soldačke cile, više pot se i vugibaju toga, nego ideju zاتم, da vništiju nekrivoga i nedužnoga civilnoga naroda i njegovoga imetka.

Prem da je Europa nigdar ne bila tak dobro obkoljena z obranom, kak denes, itak nemremo sprečiti, kaj nebi nepriateljske mašine doletele ober nas i da nebi napravile z bombami velkoga kvara. A proti tomu moramo se braniti kaj najbolje.

Vlasti su za obranu dale vun dosti saku fele naredbe. Ali ne smeti se čekati od vlasti. Moramo se žuriti braniti se, kak se najbolje moreno, to je naša sveta dužnost včiniti za nas same, za naše familije i za se nas, šteri skup živimo. Moramo si premisliti, ako mi kaj zapustimo, ili zanemarimo, zbog toga more ču-

da stotin hmreti i miljonske vrednosti prepasti.

Prva i sveta dužnost nam je, da točno održimo vreme vkmičenja. Bole je za jenu vuru predi, kak za 5 minut prekesno. Jenu sveču je moči z rešpeterom na kilometre dalko vđeti, a moremo si premisliti, kak dalko se vidi svetli oblok, barem 6-7 kilometrov dalko, a tak visoko nepriateljske mašine v noči ne letiju. Zbog jenoge svetloga obloka more se zrusiti cela občina. Nepriateljski avion vidi svetloga obloka ili vrata i mam zna, da na tem mestu stajupeju ljudi, odleti ta, hiti doli bombe i prepadne čuda ludstva i imetka. A što oče na svoje dušno spoznanje gori zeti; da je zbog njegove nemarnosti prepalo celo selo, mrti i on sam s celom svojom familijom, rodbinom i imetkom.

Zato moramo najvešću brigu voditi s zakmičenjem. Ne je dosti samo vulične obloke vkmičiti, nego je treba pokriti i se obloke v dvoru, celi varaš, celo selo mora biti v trdoj kmicil! Nepriatelj leti visoko, vidi se posod, v luftu ga ne sten, z rešpeterom je moči videti svetla mesta i kak smo rekli, zbog nemarnosti jenoga človeka, jezere ludstva more prepasti.

Najbolše vkmičenje je, ako vnoči ne svetimo.

Gospodar hiže i si stanovniki moraju voditi najvešću brigu stem, da se na večer si obloki dobro dol zapreju i zakmičiju i to se mora dobro kontrolerati, je li je se dobro zakmičeno po dvoru, v štali, nišči nesme hoditi z lampašom po

dvoru i vulciji, ako pak bi itak imel silnoga posla, onda mora meti pokritoga lampaša, šteri samo nakla sveti.

Moramo si premisliti i to, da od nepriatelja se nemremo nadjati nikše milosti. Četiri leta tabora su nam pokazala, da našu vitezku soldačiju nepriatelji preladať nemreju, zato nam očejü zrušiti znutrešnju frontu, kak nam je pokazala žalostna pelda Taljanske zemle. Oni ponučaju se prilike, da bi nas ostavili i tak na kolena spravili. Na žalost, denešnja dobro rezvijena taborska tehnika njim za to dosti prilike da.

Po dobroti Boga, branitelja Magyarske zemle, mi smo do ve samo „vidi“ nepriateljske avione, ali to ne zlamenuje, kaj nas nebi mogli napasti. Bole predi strahom biti, kak prestrašiti se od nevole i zato se moramo prepraviti na obranu. Nesmemo čekati do zadnje minote, nego moramo včiniti se, da si obranimo življenje naše i naših bližnjih i našega imetka. Ako bomo si, šteri skup živimo včiniti našu dožnost, onda bo nam i obrana jaka. I v toj obrani mora pomagati saki človek. Tu ga ne rezlike med ludmi. Gospon, purgar, mož si jednako moraju pomagati, tu more biti samo reč za to, da obranimo jeden drugoga i si skupa se nas, šteri skup živimo. Ako pak se bi našel človek šteri to neče prerazmeti, komu se dušno spoznanje ne oglasi i ne briga se zato, da more prepasti on i njegva familija i si drugi, onda bodo vlasti mele v rokaj jakosti, da ga prisiliju na spunjenje njegve dužnosti, ili pak ga bodo odstranile zmed nas, kakti pogibelno-ga, samo ga treba v pravo vreme obtožiti, dok je ne prekesno.

Sp.

Za obranu od lufta

Važno za naše ljudi

Ov tjeđen je bila v Leventedomu velka škola za obranu od lufta. Wečsera Antal fejvergarski zapovednik je črez dve vure daval navu-ke, kaj je treba včiniti za obranu od lufta i kaj smo se do ve navčeli. Te govor je sakomu dosel do srca, što ga poslušal.

Hapil je svojega govora stem, da je jako čuda ludstva poginulo zbog svoje krivnje, zato

Alarm, skriti se na mesto obrane

Ako dojde pogibel z lufta onda sirena tri-pot oštro tuli med tem dvapot pol minote stoji. Nato so mora saki požuriti na mesto obrane. Obloke je treba širom odpreti, kaj je nebi luft rezbil, ran tak je treba vrata i polna vrata širom odpreti, kaj saki lahko more do obrane, foringaši moraju postati, marhu respregnuti, v noči sako svetlo, štero se vun vidi vgasnuti. Na mestu obrane je treba sobom zeti se dokumente, vred-

đaj su šteli videti, ono kaj ne smeti. Da bombe doli opadneju i respočijo se, jako zmešaju lufta. Napravi se takši veter da človeka hiti v stenu i na mestu hmorje. Od jakoga vetra človeku pluća počiju i od toga mora mam hmreti. Ako dojde pogibel z lufta saki človek se mora požuriti na mesto obrane i odnot se nesme genuti, dok sirena neda glasa, da je pogibel minula.

dnosti, tople oprave i pokrivala, hranu, igraču za decu, lampaše, sveče, jako važno je doli odnesti frisku vodu za piti i beležnike macati. Na mestu obrane moraju biti prepravlene lopate, motike, sekire i druga meštrina, ako bi se itegnulo kaj vrulnub, kaj se more odkopati i friški luft nutri pustiti, kanti prez toga človek nemre živeti i čuda ljudi se zadušilo zbog toga, kaj su ne meli dosti lufta. Saki človek mora sobom meti legiti-

maciju, moški v velkom bugyolarušu, a ženske zašito v opravu, ako se kaj pripeti, kaj se zna što je to, v torbice je ne dobro deti, kajti to se lahko zgubi.

Da mine pogibel z lufta, onda sirena dvapoglatko tuli i stem da na glas, da je smeti vun ziditi.

Da je alarm, najglavneše je mirno delati, ne zgubiti glavu, skakanje, delati prez glave nikaj ne hasni, nego človeka zmeša, da na zadnje nezna, kaj treba včiniti. Saki človek naj si mirno pobere skup svoje stvari, štere su najbolje potrebne i miro naj ide na svoje mesto, ne smeti vuni sem - tam gledati, stoga zide nevala, nego mirno naj počeka, dok pogibel mine, dragi Bog je ober nas i on nas čuva.

Vkmičenje

Za to pitanje obilno pišemo na prvij strani našega lista, tu samo tulko spomenemo, da je zapovednik i to dobro reztolnien.

Obrana proti ognju

Pripoveda dale zapovednik, kak su hude nepriatelne bombe. Nepriatelj hiče doli bombe, štere vužičeu, one predereiu krova, na naiži se respočiju, napraviju vročinu od 2500-3000 gradušov i od toga se se vužege kaj goreti more.

Kak se treba braniti

Z najza treba doli odnesti se, kaj goreti more, najza treba posipati s peskom, barem 2 centimetre debelo. Zvu toga na naiži mora biti prepravleni pesek barem pol kubika, lopate i vedre. Bombe z vodom gasiti ne moči, kajti od velke vročine se voda restpe na svoje dele, i napravi još veškoga ognja. Zato mora pesek pre roki biti, ako bomba opadne, kaj moči gnjezdu ognja mam s suhim peskom pokriti. To je jedina obrana. Poleg toga je treba jako paziti, kajti iesu i takše bombe, štere dvapog počiu. Kam špricne tam je novi ogei. Teške bombe moreju i najza predreti i v stanu se respočiti, zato je treba i po hižaj peska prepraviti, ako bi v stanu se kaj vužgalo, kaj ga imamo pre roki.

Zvun toga mora se se posod voda prepraviti za slabšega ognja vgasiti. Se posode, lagve, kadi, vedre, lonce z vodom napuniti i prepravleno držati. Ako bi de bomba pala i nebi se respočila, onu je treba z lopatom, jako pažljivo v vodu vode deti i vun, dalko od hiže, najmenje 60 cm. globoko zakopati.

Mesta za obranu

moreju biti dve fele. V šteri hiži se najde z železnim betonom napravljena, ili zboltaa pivnica, ona je dobra za obranu, samo ju je treba v red postaviti. K oblokam je treba postaviti ladice pune s peskom. Vrata, ako pelaju vun na luft, treba obraniti s stenom, štera za to paše. Nutri prepraviti su meštriju, kak smo gori rekli. Či ga ne pivnice, ili či neje dobra za obranu, onda je treba na dvoru, ili na vrtu skopati grabu (dekungaj), kak najdale od stanja. Grabu je treba okopati v lor ni v barem dva metre, či pak voda dojde, barem meter globoko i tak dugu, kaj si od luže nutri vlezneju. Neje dobro grabu skopati jednaku, nego zavnieu v formi L, VVV ili []]. Pre saki hiži se najdeju stare grede, drosci, deske, stem je treba grabu pokriti i gori 60-80 cm. debelu zenilu nagnuti, a zvun toga tak napraviti, kaj se z lehka more doiti doiti. Se to je moči z domačim delom napraviti.

Obrana proti bombi

Ako tak napravimo grabe, te nas bodo obranile proti vetru, šteroga bombe napraviju i proti falačkov bombi, štere letiju po zraku. Luft na-

vek ide vdilen po zemli i tak v grabu doli ne dojde. Kakši god mali falaček bombi je bole nevaren, kak kugla od puške, reztrga meso i napravil veliko i globoko ranu, to znaju naši stari soldati šteri su toga probali. I proti tomu nas obraniju grabe.

Obrana naroda se po prek

De se više hiž skupa brani, tam vlasti i hižni zapovednik odredi mesto za obranu i brigaju se za se potrebe. Hižni komandant je za vreme pogibeli državni činovnik i njegve zapovedi mora saki, prez prigovora, poslušniti. Što za vreme pogibeli od lufta skratu, ili zanemari zakonske dužnosti, dojde pred honvedski sod, kajti obrana od lufta je obrana naroda.

Rodolubnost i skup držati. Da je pogibel od lufta, onda ne poznamo priatelja, ili nepriatelja, rodbinu, ili stranjskoga, samo bližnjega človeka, saki mora braniti sakoga. Ako pogine človek, pogine narod, ako pogine imet človeka, pogine i metek naroda, to je treba sprečiti ze semi silami. Skupna pomoč, alduvanje, rodolubnost, ljubav za bližnjega, disciplina i ne zgubiti glavu, to su nam najglavneše dužnosti. Sp.

Sesija Zalavarmegyinskih zastupnikov

Zastupniki Zalavarmegyije su ov tjeđen držali svoju velku sesiju, na šteroj je vitěz frof

Megyimursko Kulturno Društvo.

Megyimurskomu narodu na znaje

S kuruznoga luščina se moreju napraviti sake fele stvari, potrebne za domači kraj. Očemo navčiti našega naroda na to delo i zato bomo ovu zimu v sskom selu držali škole.

Škola je z luščinjem marhu hraniti, ili pod nju nastirati, nego spraviti i čuvati ga, kaj bomo v zimi meli dosti materiala za te posle.

Kesne kuruze treba brati, da je suho vreme i lepe bele, znutrešnje liste z lati ekster pospraviti. Fajltno listje rado splešnivi i zagnjili, čuvati ga moremo tak ako napravimo male snopiče tulke, kulko listja jeno 10 let staro dete more stisnuti med palcom i za njim prvim prstom. Te snopiče zvežemo z jenim zasukanim listom i onda te male snopiče retko respstremo i dobro posušimo. Ako je os-

Teški Béla velki ispan oštro odsodil one, šteri širiju sakojačke krive glase i z lažni puntaju naroda.

Krauthacker Albert varmegyinski zastupnik Stridovára se v svojem govoru pretožil zbog nutri davanja mleka i zrnja, kajti čuda ludi imaju stem neprilike.

Velki ispan je v svojem odgovoru rekel, da varmegyija nosi na srcu megyimurskoga naroda i prosi, ako što ima kakše pritožbe, naj je mam i direk k njemu pošleju, kaj bo mogel falinge popraviti. Za mleko i zrnje bo najempot zišla komišija, da pregledne kaj je ne v redu. Male kotle za žgati vlada nemre dozvoliti, ali saka občina ima priliku postaviti si velkoga kotla, de si ludi moreju žgati. Ran tak bo i zbog kuruze se napravleno, da bodo ludi zadovolni.

Glasi Magyarske Stranjke Života

Na velkoj sesiji Stranjke Magyarskoga Života v Perlaku

telegrafski su pozdravili Gasparics Józsefa, orsačkoga sekretara stranjke, a on se najlepše zalati za ov lepi telegram i prosi svoje bivše pomagače, naj i dale s punom dušom, trdo i bistro harcuvelju za one velke misli, štere su napisane na zastavu stranjke.

tavimo na kupu, onda lahko splešniviju.

Moči je luščinje spraviti i tak, ako spletemo na tri vrsti, dva metre duge kite pak je de v škednju, ili pod strehom obesimo i dobro posušimo.

Ovak pospravleno, dobro, suho, čisto, ne flekasto luščinje organizacija za domaču meštriju od sakoga gospodara kupi i plati po dnevnoj ceni.

Zato opomenemo naše gospodare, naj čuvaju i pospraviju kuruzno luščinje, i naj se prepraviju za to jako hasnovitu školu, moči se navčiti čuda dobre hižne meštrije i stem črez celu zimu stalno služiti lepe peneze.

Što se oče zapisati dati v ovu školu, naj se mam glasi pre direktoru svoje domače škole.

Radio škola za naše deake

Kak je to poznato, za deake srednjih škol, se letos navuki hapiju stopram novembra 3 ga. Da te deaki ne pozabiju kaj su se do ve vučili i kaj se bodo leži vučili, da se školsko leto hapi, ministeriumu za veru i škole od septembra 14 ga saki den drži, črez poldrugu vuru školu za deake na štaciji Budapest I. i to od 8:30 do 10 vur. Eksterna škola je za male deake od 6-10 let, 10-14 let i 14-18 let stare. Prepoveda se stari material, kaj ne pozabiju, kaj su se vučili i

novi, šteroga bodo nicali v ovom školskom letu.

Prinas čuda ludi imaju radio, ali itak ne se familije, štere imaju školsku decu. Za to ministerium za veru i škole prosi, da oni ludi, šteri imaju radio, naj pusti ju kcoj naše deake, da je škola za njih, naj se naši mladi vučiju dale, im su oni naše vufanje za buduće življenje, oni bodo oni stupi na šterimi bo naša domovina počivala.

Kőbányai Polgári Serfőzde

muraközi egyedárusítója, ügyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ Iőráktára

glavno skladišće PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišće i magazine PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

NARODU NA ZNANJE

1. Saki on, što se s partizani pusti v kakšu zvezu, da njim makar kakšu pomoć da, osobito što njih hrani, njim kakše informacije da, z matrilom pomaže, priliku da, da se jakše moreju boriti, ili njim za to pomoć da, njihove plane na kakši god način pomaže, ili skrivle partizane, šteri su pobjegli, ili ranjeni;

s smrti na galgaj,

a on što zanemari vlastim na glas dati, dobi teškoga rešta.

Zalaegerszeg, 1943. septembra 7-ga.

Gospodarstvo

Novo cene za streljene divje zveri

Minister za obskrbu naroda je za streljene divje zveri odredil ove cene. Za divje zveri, štere se na vadasi strelju, postavljeno na najbliže železnički štacion, moći prositi po celom orsagu ove najviše cene: Zajci 2.90 p srna 3.30 p. jelen 2.90, divja svinja 2.90 p kili. Fazani koštaju: kokoti 7.40 p. kokoši 6.30 saka. To su cene za vadase, štacunari imaju druge cene.

Naredba ministra za obskrbu naroda za nutri davanje i cene letošnje kuruze

Termin nutri davanja: oktobar 31.

V službenim novinam je izšla naredba ministra za obskrbu naroda zbog nutri davanja kuruze povanja 1943. leta. Po toj naredbi mora se ona kuruzi, štera spada pod nutri davanje

v latju, ili ružgyena, najkese do 1943. oktobra 31 ga ponuditi šteromu, na kupuvanje ovlaščenomu trgovcu.

Trgovec je dužen ponudjenu kuruzi kupiti, ili pogoditi, da se ima prek dati najkese do 1944 majsua 31-ga.

Z drugom naredbom je minister za obskrbu naroda odredil cene za kuruzi v rogovju i ružgyenu za gospodarsko leto 1943-44. Po toj naredbi su cene za zdravu, zrelu kuruzi, 1943 leta povanja, na šterom god železničkom štacionu v orsagu, za povatele i to:

za kuruzi v rogovju:

Za metercent: v septemburu 20.80 p. v oktoburu 21.90 p. v novemburu 23.50 p. A decemburu 24.20 p. v januaru 1944. 25 p. v februaru 25.90 p. v marciju 26.80 p.

za ružgyenu kuruzi:

Za metercent: v septemburu 28.10 p. v oktoburu 29.30 p. v novemburu 30.50 p. v decemburu 31.30 p. v januaru 1944. 32.10 p. v februaru 33 p. v marciju 34 p. aprilu 35.20 p. v majsua 36 pengő.

Ove, v naredbi odredjene cene su najviše i najniže i druge cene povatelju splaćati ne smeti.

Na mesto krušnoga zrnja je moći nutri dati ječmena i kuruzi.

Važna naredba za naše gospodare.

Minister za obskrbu naroda je vun dal naredbu pod brojom 100.800/ 1643 K, M, i 842.200.943 po šteroj je v povnjenom kraju Zalavarmegyeje, to je v celom Megyimurju i v lendavskom jarašu na mesto krušnoga zrnja (pšenice i hrži) moći nutri dati ječmena i kuruzi prez toga, da bi se za to moral prositi eksterni engedely.

To je velka pomoć za naše gospodare, kajti prinase na čuda mestaj malo drobnoga žitka pova, a više kuruzi i tak bodo naši gospodari leži mogli spuniti svoje dužnosti pre nutri davanja

onda

2. saki on, što zavzedi, da su se de partizani pokazali i to neda za najkrajše vreme na glas za to odredjenim vlastim honvedskim komandam ili žandaram, postane grešnik zbog nevernosti proti zakonu III. z leta 1930. 49. §. 1. punktum, dojde pre štatarijski sod i bode štrofan

Dr Brand Sándor
vicešpan Zalavarmegyeje

nju krušnoga zrnja.

Ječmen i kuruzi vala metercent za 90 jedinice.

Za krušno zrnje je moći nutri dati zob/oves). Metercent vala za 100 jedinice.

Ječmen i kuruzi se rećuna v drugi čoport mašča, a zob v tretnji čoport slobodno zbiranje.

Taborski glasi

Taljanska fronta

Na ovoj fronti su ov tjeden bila takša velka pripećena, štera svet nigdar nabo pozabil.

Već smo napisali, da su voditela taljanskoga naroda Mussolinia doli deli i general Badoglio je prek zel vlast. On je obećal, da ostane prijatel nemcov i bode dale tiral tabora proti vekoćevnoga nepriatelja dok ga ne potučemo. Med tem se za hrbtom hapil pogajati z englezi i amerikanci, svoju soldacija je vpolil naj slabo držiju frontu i već 3 ga septembra je napravil žniimi kontrakta za primirje, po kojem Taljanska dene doli oružje i pusti celu Taljansku nepriatelju na respoglanje. Toga kontrakta su tajno držali do septembra 8-ga, onda je Badoglio dal vun glasa, da Taljanska neće dale voditi tabora i dene doli oružje.

Nemci su već od početka ne meli vufanje v Badoglia i jako su pazili i rhtig. Badoglio je žisel s farbom vun, izdal je svoiega prijatelja, šteri mu je tuliko pomagal kajti čuda nemške krvi je opalo za taljansku zemlu. Engleska se hapila rezoružati taljansku soldacija, ali nemci su sigdi kcoj pristupili i oni su rezoružali taljane i zavzeli su sa važna mesta. Šteri taljani su se protivili nje su vništii, ali čuda ga njih stalo prek k nemcam i dale harcuvleju proti anglosasam.

Taljanski kralj i Badoglio su pobjegli k nepriatelam.

Mussolinia je Badoglio dal vloviti, skup s familom, odtirali su ga saki den na drugo mesto i velka straža ga čuvala. Badoglio ga stel vun dati englezam, da bi ga oni odsodili — sigurno na smrt.

I tu se ve pokaže pravo priateljstvo, štero drži svoju obećanu reć do zadnje kaple krvi. Da je Hitler zavzedil, kaj se dela z Mussolinom, mam je posal svoje ludi, šteri su ga iskali. Bilo je jako teško, kajti taljani su ga saki den drugdi meli i jako čuvali. Da su zavzedli za njega, doleteli su nemski aeroplani z SS. trupamu i z serdine nepriateljskoga lagera pobrali su Mussolinia i odleteli žnjm. To je bilo viteško delo, da mu ga na celom svetu para ne. Hitler je obećal priateljstvo i da je njegov prijatel došel v pogibel, napravil je se kaj je bilo moći, da obrani svojega prijatelja. Stoga dela si more celi svet peldu zeti.

Mussolini ve slaže novu fašistsku vladu, a nemci su već se posodfest pritirali engleze. Bodo još velka dela na ovoj fronti.

Sovjetska fronta

Na ovoj fronti teške bitke za kruh ideju daje. Sovjeti tu i tam delaju velke ofenzive, ali nigdi ne dojdou do ničesa. Tak čujemo, da sovjeti kaniju tirati ofenzivu se tak dugo, dok dojde dežgyovno vreme.

KAJ JE NOVOGA?

— Novo vkmicenje od večera 9 vure do jutra 4 vure. Po novoj naredbi honvedskoga ministra od septembra 10 ga je treba po celom orsagu vkmiciti svetlo večer ob 9. vuri i trpi do 4 vure v jutro.

Opal je z dreva i šinjaka si je potrljgradski delavec v Kotoru. Szabó Pal, 42 leti star, telegrafski delavec v Kotoru. Je na svojem gruntu spalzil na jeno drevo sada pobirat. Tak je nesrečno doli opal, kaj si je šinjaka potrl. Velko zlo mu je došlo i mam su ga odpelali v Nagykanispital. Ne je sigurno, jeli bo ostal živ.

— Vušel je z internacije, strelili su ga. Zadnji tork popoldan su žandari v obćeni Felsopusztafa, poleg varaša Csaktornya strelili Vuk Ignaca, 21 leto staroga mladoga dečka z Felsopusztafa. Vuk Ignac je bil, zbog švercarije odsodjen na 6 meseci internacije i bil je v lageru v Nagykanizsi.

Vuk je vušel z lagera, ali neje bežal prek granice, kajti je dobro znal, da bo tam još huje za njega, nego se doma skrivaj pre svojim starešim. Nesci ga vun dal i žandari su ga ranonda prijeti, da je konople namakal. Deli su ga na lance i tirali v Csaktornya. Da su došli do obćene Felsopusztafa, je Vuk pre jenoj maloj vulički žandare pošukul i skočil. Žandari su mam zanjim, višepot su mu kričali naj stoji i kajti je dale bežal, jen žandar je po službenoj dužnosti strelil za njim i trefil ga v glavu. Mam su ga dopelali v Csaktornya v špital, de je za kratko vreme hmrl. Vuk Ignac je sam kriv svojoj smrti.

Dobr. Fejervergarsko Društvo v Miksaváru

bo držalo
v nedelu septembra 19-ga
v svoiem fejervergarskom domu
ZABAVU z BRATVOM GROZDJA
srećolovom i tancom. Pozivljemo na to zabavu
se naše prijatelje i feijervergare. Dobro jesti i
dobre pijaće bo dosti.

Jeli sam platil za novine?

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja azavankint 10 fillér. — A vastagon avomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

SAVÓ kapható a Tejközpontnál (vastuti allomas, Vajda tele épület) hétköznapi 12—1 óra között. Litérje 3 fillér.

Sírótká se dobi pre mlekaru (na banhofu v Vajdovoj hiži) saki delaven den od 12—1 vure. Litér kosta 3 fillere.

Sofför az összes gépjárművek hajtására jogostult, megfelelő állást keres azonnalra. Cím a kindoban.

Felelős szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felelős kiadó és lapfolyónos: Pecsornik Ottó
Nyomda: Magyar Életképek Könyvnyomdája — Csaktornya
Nyomdaért felel: Sáros Antal.